

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ ТА АЛЕРГОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з науково-педагогічної роботи
професор М.Р. Гжегоцький

“ _____ ” _____ 2021 р

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«АЛЕРГОЛОГІЧНІ НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ
В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ»

для студентів 5-го та 6-го курсів

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина», 7.110101 «Лікувальна справа», 228 «Педіатрія», 7.110105 «Медико-профілактична справа»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні
клінічної імунології та алергології
кафедри
Протокол № 15
від “ 16” березня 2021 р.
Завідувач кафедри
проф. Чопяк В.В. _____

Затверджено
профільною методичною комісією з
терапевтичних дисциплін
кафедри
Протокол № 5
від “ 25” березня 2021 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. Радченко О.М. _____

Львів 2021 - 2022 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Коротка анотація до курсу
3. Мета та цілі дисципліни
4. Пререквізити дисципліни
5. Програмні результати навчання
6. Список результатів навчання
7. Компетентності та результати навчання
8. Формат і обсяг дисципліни
9. Система організації занять
10. Використання інтерактивних методів
11. Тематика і зміст дисципліни
12. Верифікація результатів навчання
13. Поточний контроль
14. Методи контролю
15. Підсумковий контроль
16. Критерії оцінювання екзамену/ диференційованого заліку
17. Політика курсу
18. Література
19. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни
20. Додаткова інформація

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний факультет №2
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2021 -2022
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	«Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» вибірковий курс, ВБ 1.89 kaf_immunology@meduniv.lviv.ua
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра клінічної імунології та алергології, Адреса: 79010, м. Львів, вул. Пекарська, 69 тел.: +38 (032) 2767603, 2756142 e-mail: kaf_immunology@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Професор Чопяк Валентина Володимирівна e-mail: choryakv@ukr.net
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	П'ятий
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	IX – X
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Залік
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Валентина Чопяк – д.м.н., професор, choryakv@ukr.net
	Анна Гаврилук – д.біол.н., професор, ahavrylyuk@meta.ua
	Галина Потьомкіна – к.мед.н., доцент, galinaimun@ukr.net
	Світлана Зубченко – к.мед.н., доцент, svitlana_zu@meta.ua
	Христина Ліщук-Якимович – к.мед.н., доцент, k_yakymovych@ukr.net
	Ярина Бойко – д.мед.н., професор, jboyko@ukr.net
	Лариса Костюченко – д.мед.н., професор, lkostyuchenko@ukr.net
	Марта Ломіковська – асистент, ydmarta79@gmail.com
	Наталія Горбаль – асистент, n.horbal@ukr.net
	Роксоляна Головин – асистент, r-holovyn@ukr.net
	Ольга Толох – асистент, tos2004@ukr.net
	Яросла Толстяк – к.мед.н., асистент, tolstyakyaroslav@gmail.com
	Наталія Личковська – асистент, lychkovska@yahoo.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні

Особа, відповідальна за си́лабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно си́лабуса, контактний e- mail)	Зубченко Світлана Олександрівна, к.мед.н., доцент кафедри svitlanazu@gmail.com
Кількість кредитів ECTS	3,0
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ само́стійна робота студентів)	Кількість годин: загальна – 90 практичні заняття – 20 само́стійна робота студентів – 70
Мова навчання	Українська, англійська
Інформація про консультації	Протягом семестрів згідно графіка, з 16.00 до 18.00
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро... (у разі потреби)	КНП ЛОР ЛОКДЦ (Львівський обласний діагностичний центр) працює щоденно від 8.00 до 20.00, субота – від 9.00 до 15.00 (Львів, вул. Пекарська 69б, роб тел 275 – 42 - 49)

2. Коротка анотація до курсу

Загальна характеристика, короткий опис курсу, особливості, переваги

Навчальний курс «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» є вибірковою компонентою ВБ 1.89 освітньо-професійної програми професійної підготовки (ОК 00 «Внутрішня медицина»), вивчається студентами зі спеціальності 222 «Медицина», 8.12010001 «Лікувальна справа», 228 «Педіатрія», 8.12010003 «Медико-профілактична справа» протягом 5-го та 6-го років навчання.

Програму навчальної дисципліни «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» розроблено з урахуванням сучасних тенденцій в умовах формування нових соціально-економічних відносин у суспільстві, на основі системного погляду на сучасні тенденції медицини.

Навчальний курс «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря»

а) базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної фізіології, нормальної та патологічної анатомії, гістології, мікробіології, фармакології, епідеміології, терапії, педіатрії, інфекційних хвороб, анестезіології та реаніматології та інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи формування студентами умінь та навичок, які визначаються кінцевими цілями вивчення сучасних аспектів вакцинології як само́стійної дисципліни та можуть бути використані студентами при вивченні терапії, педіатрії, , анестезіології та реаніматології та інших клінічних дисциплін на V та VI курсах та у професійній діяльності.

3. Мета і цілі курсу

Метою викладання навчальноого курсу «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» є:

засвоєння теоретичних та практичних знань надання допомоги при гострих алергологічних станах, лікування алергічних захворювань; вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження пацієнтів з такими хворобами з дотриманням принципів медичної етики та деонтології, набуття студентом професійних вмінь з ведення медичної документації, диспансерного нагляду за такими пацієнтами в амбулаторних умовах та надання невідкладної допомоги при алергічних реакціях на основі міжнародних протоколів.

Формування здатності використовувати знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена для осіб, які мають алергічні захворювання мають ризику виникнення гострих алергологічних станів.

Кінцеві цілі навчальної дисципліни

Кінцеві цілі навчального курсу «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» ґрунтуються на базі навчальних цілей, визначених в освітньо-професійній програмі (ОПП). Вони визначаються таким чином:

1. Оцінювати етіологічні, патогенетичні фактори, клінічну картину найбільш поширених алергологічних захворювань дорослого/дитячого віку.
2. Визначати групи пацієнтів, які мають фактори ризику виникнення гострих алергологічних станів, складати план ведення таких пацієнтів
3. Надавати медичну допомогу за умов невідкладних алергологічних станів
4. Визначати лікувальну тактику ведення хворих після алергологічних невідкладних станів
5. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами в медичній практиці та елементами субординації в медицині.

Компетентності та результати щодо надання допомоги та лікування при найбільш поширених гострих алергічних захворюваннях

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття Студентами *компетентностей*:

- інтегральна:

здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності 22 "Охорона здоров'я", що передбачає застосування певних теоретичних знань, вмінь, практичних навичок та методів відповідного професійного спрямування;

- загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

- спеціальні (фахові) компетентності:

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу алергічного захворювання.
4. Здатність до визначення плану ведення пацієнта з важкими алергічними захворюваннями.
5. Здатність приймати рішення до надання допомоги в екстрених умовах при гострих алергічних станах.
4. Володіння навичками надання невідкладної допомоги за умов медикаментозної алергії.
5. Виконання медичних маніпуляцій з діагностики алергологічних захворювань
6. Навички проведення профілактичних заходів для хворих після гострих алергічних захворювань.
7. Здатність до ведення медичної документації.
8. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів щодо ведення хворих з невідкладними алергологічними станами.

4. Пререквізити курсу

Зазначається інформація щодо дисциплін, базових знань та результатів навчання, необхідних студенту (зарахованих) для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни:

Вивчення курсу «Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря» передбачено на V-VI курсах у 9, 10, 11 та 12 семестрах, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін з якими інтегрується програма навчальної дисципліни.

№	Дисципліна	Повинен знати	Повинен вміти
1.	Біологічна хімія	Обмін білків в нормі і при патологічних станах.	Оцінити результати біохімічних змін
2.	Анатомія	Анатомію центральний та периферичних органів імунної системи, дихальної, серцево-судинної, травної, нервової систем, нирок	Об'єктивно обстежити ці системи
3.	Фізіологія	Параметри фізіологічної норми імунологічних показників дорослого та дитини; нейро-імуно-ендокринна міжсистемна кооперація	Оцінити дані лабораторних обстежень
4.	Патологічна анатомія	Патоморфологію змін у внутрішніх органах при гострих та хронічних інфекційних хворобах	Оцінити результати патоморфологічних змін
5.	Патологічна фізіологія	Патофізіологічні особливості запалення інфекційного та неінфекційного генезу	Визначити наявність патофізіологічних змін
6.	Мікробіологія	Характеристику збудників захворювань, морфологічні, патогенні, антигенні властивості вірусів та бактерій, методи лабораторної діагностики, методика бактеріологічного, вірусологічного та серологічного досліджень	Інтерпретація результатів специфічних методів діагностики
7.	Пропедевтика внутрішніх хвороб	Поняття про здоров'я, критерії його оцінки та групи здоров'я. Особливості і методика збирання анамнезу. Методи клінічного об'єктивного обстеження здорових і хворих. Знання лабораторних методів обстеження пацієнтів.	Провести об'єктивне обстеження хворого
8.	Фармакологія	Сучасні види імунотерапії та алерготерапії	Знати імунотерапевтичні види лікування

Кореквізити:

1. терапія
2. інфекційні хвороби
3. педіатрія
4. дерматологія
5. хірургія
6. акушерство та гінекологія
7. анестезіологія та реаніматологія

Постреквізити:

1. терапія
2. інфекційні хвороби
3. педіатрія
4. дерматологія
5. хірургія
6. акушерство та гінекологія
7. трансплантологія
8. онкологія
9. офтальмологія
10. отолярингологія
11. анестезіологія та реаніматологія

5. Програмні результати навчання**Список результатів навчання**

ПР1. Оцінювати інформацію щодо стану здоров'я, за умов патології - виставлення діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі клінічних даних, результатів алергологічних (in vivo та in vitro) та інструментальних досліджень.

ПР2. Формувати серед закріпленого контингенту населення групи здорових та імунокомпроментованих осіб. Здійснювати систему профілактичних заходів в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню.

ПР3. Готувати медичну документацію щодо виявлення гострих алергічних станів.

ПР4. Визначати причини та ризики розвитку невідкладних алергологічних станів.

ПР5. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги за умов розвитку гострих алергічних реакцій.

ПР6. Визначати покази до застосування алергоспецифічної імунотерапії (АСІТ), її ефективність та безпеку у хворих після гострих алергологічних станів

ПР7. Виконувати медичні маніпуляції .

ПР8. Визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; обробляти та проаналізувати отриману інформацію.

ПР9. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.

ПР10. Користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю

ПР11. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

ПР12. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР13. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчального курсу
ФК 1 - 3, ФК 5 - 9, ФК 11, ФК 14, ФК 17, ФК 20	ПРН 1 – 3, ПРН 5 – 8, 11, 13, 16, 19,20	Алергологічні невідкладні стани в практиці лікаря
Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1,	Знати чинні правові норми взаємовідносин лікар → пацієнт.	ПР-1,2
Ум-1,	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, за умов закладу охорони здоров'я або за місцем перебування дорослого хворого чи дитини, використовуючи результати співбесіди з дорослим хворим чи дитиною, її батьками чи законними представниками за стандартною схемою опитування. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я або за місцем перебування хворого), використовуючи знання про стан всіх систем організму, а імунної, зокрема, та принципи її функціонування, за певними алгоритмами	ПР-1,2,4

Ум 1.1	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта: зовнішній вигляд, свідомість, конституція, температуру тіла, огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитовидної та молочних залоз	ПР-1,2
Ум 1.2	Обстежувати стан серцево-судинної системи	ПР-1,2,
Ум 1.3	Обстежувати стан органів дихання	ПР-1,2,
Ум 1.4	Обстежувати стан органів травної системи, селезінки	ПР-1,2,
Ум 1.5	Обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація);	ПР-1,2
Ум 1.6	Обстежувати стан нервової системи;	ПР-1,2,
Ум 1.7	Обстежувати стан сечостатевої системи	ПР-1,2,
<i>К-1</i>	Ефективно формувати комунікаційну стратегію при спілкуванні з пацієнтом. Вносити інформацію про стан здоров'я пацієнта до відповідної медичної документації	ПР-1,2,3, 14,15
<i>АВ-1</i>	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування огляду, пальпації, перкусії органів та систем, за своєчасне оцінювання стану: здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку пацієнта та за прийняття відповідних заходів	ПР-1,2,13

Зн-2	Мати спеціалізовані знання про дорослого пацієнта чи дитину, про клінічний стан їх імунної системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 1).	ПР-1,2,10
Ум-2 Ум-2.1 Ум-2.2	Вміти аналізувати результати лабораторних, алергологічних (in vivo) та інструментальних досліджень (список 1) Вміти виявити групи імунокомпроментованих осіб за списком (за списком 2)	ПР-1-2,12,13
К-2	Мати спеціальні знання та навички для проведення специфічної імунотерапії хворим після гострих алергічних станів Формувати та донести до дорослого пацієнта чи дитини (батьків/опікунів), висновки щодо доказовості, ефективності та безпечності проведення профілактичних та лікувальних заходів	ПР-4,6
АВ-2	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо доцільності алергологічних, лабораторних та інструментальних досліджень імунокомпроментованих осіб після гострих алергологічних станів	ПР-1,2, 3, 4,11, 12, 13
Зн-3 Зн-3.1 Зн-3.2 Зн-3.3 Зн-3.4	Мати спеціалізовані знання про дорослого пацієнта чи дитину, стан їх імунної системи; знання стандартних методик обстеження імунної системи та за умов імунокомпрометованості (за списком 1, 2); знання методів лабораторного та інструментального обстеження; знання щодо оцінки стану людини (за списком 1)	ПР-2, 3, 4, 13

Ум-3	Вміти встановити ризики розвитку невідкладних алергологічних станів 2) на основі стану здоров'я людини прийняти обґрунтоване рішення щодо імунопрофілактики чи застосування вакцинації з лікувальною метою, дотримуючись фахових знань, відповідних етичних та юридичних норм	ПР- 2, 3, 4, 13
К-3	На підставі нормативних документів вести медичну документацію щодо пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного пацієнта)	ПР-1-3,10
Зн-6	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схем надання допомоги при невідкладних алергологічних станах (список 3)	ПР-5, 7, 8, 9, 10, 11,13
Ум-6 Ум-6.1 Ум-6.2 Ум-6.3	Вміти визначати принципи та характер профілактики гострих алергологічних станів (за списком 3) Вміти визначати тактику проведення імунопрофілактичних заходів для подорожуючих	ПР-1, 2, 4,9
Зн-7	Мати спеціалізовані знання про методики обстеження людини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації.	ПР-2, 7, 8,10
К-7	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо необхідності надання медичної допомоги, організації необхідних медичних заходів в залежності від стану пацієнта; заповнити відповідні медичні документи.	ПР-3, 5, 7, 8
АВ-7	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо прогнозування та діагностики невідкладних алергологічних станів	ПР-2,3,6

<i>Зн-8</i>	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу». Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання екстреної медичної допомоги (за списком 3)	ПР-3, 8, 12, 13
<i>Ум-8</i>	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані людини, зокрема, анафілактичному шоці, ангіоневротичному набряку, гострій кропив'янці (за списком 3)	ПР-2, 5, 7
<i>Зн-9</i>	Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органи та системи, зокрема, імунної, алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3).	ПР-2, 5, 7
<i>Ум-9</i>	Вміти надавати екстрену медичну допомогу при гострих невідкладних станах алергологічного характеру (за списком 3).	ПР-2, 5, 7
<i>АВ-9</i>	Нести відповідальність за своєчасність та якість надання екстреної медичної допомоги алергологічним та імунологічним хворим після проведення вакцинальних заходів	ПР-2, 5, 7
<i>Зн-11</i>	Мати спеціалізовані знання про алгоритми виконання медичних маніпуляцій хворим (за списком 4).	ПР- 5,7
<i>Ум-11</i>	Вміти виконувати медичні маніпуляції, пов'язані з проведенням алергологічних проб (за списком 4).	ПР- 2,4,7
<i>К-11</i>	Обґрунтовано формувати та довести до дорослого пацієнта, дитини та/чи його батьків (опікунів), фахівців необхідність проведення медичних маніпуляцій (за списком 4).	ПР- 2,4, 7
<i>АВ-11</i>	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій (за списком 4).	ПР- 7,12

ум-14 ум-14.1 ум-14.2	Вміти організовувати проведення профілактичних заходів щодо гострих алергологічних станів у закладі охорони здоров'я, за групами ризику, території ризику, часу та факторів ризику.	ПР- 1, 2, 3
Зн-17	Знати систему офіційного документообігу в роботі лікаря з особами та пацієнтами, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	ПР-3,14,15
Ум-17 Ум-17.1 Ум-17.2 Ум-17.3	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації про пацієнта чи особу, залежно від її типу; Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації Вміти вести медичну документацію щодо алергологічних пацієнтів (карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби) використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.	ПР-3, 8,13,
К-17	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	ПР-8., 10, 11
АВ-17	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу.	ПР-8,9, 11, 12, 13
Зн-20 Зн-20.1	Знати основні показники, що характеризують діяльність закладів/підрозділів охорони здоров'я; медико-організаційні чинники, що впливають на діяльність лікаря Знати ефективність різних форм організації надання медичної допомоги.	ПР-9, 10, 12, 13

Ум-20 Ум -20.1 Ум -20.2	Вміти виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Вміти: вибрати відповідний уніфікований клінічний протокол щодо надання медичної допомоги пацієнтам при невідкладних алергологічних станах Списки 1, 2, 3, 4 – у «Додатках» ОПП «Медицина»	ПР-3, 8, 9, 10,12
-------------------------------	--	-------------------

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу
(вказіть очний, або заочний)

Очний

Вид занять		Кількість годин	Кількість груп	
практичні		20		
семінари		-		
самостійні		70		
Код виду заняття	Тема	Зміст навчання	Код результ. навчання	Викладач
П-1 (практичне заняття 1) 2 год	Кропив'янка: клініка, невідкладна допомога	Причини та етіопатогенез виникнення кропив'янки. Класифікація клінічних форм. Клінічні симптоми. Методи лікування.	Зн-3, Ум-3, Ум-8 Зн-4	доц. Зубченко С.О., доц. Ліщук-Якимович Х.О., проф. Костюченко Л.В., ас. Ломіковська М.П., ас. Горбаль Н.М., ас. Толох О. С.,
П-2 (практичне заняття 2) 2 год	Ангіоневротичний набряк: клініка, невідкладна допомога.	Причини та етіопатогенез виникнення ангіоневротичного набряку. Класифікація клінічних форм. Клінічні симптоми. Методи лікування, невідкладна допомога	Зн-1, Ум-3, Ум-8	доц. Зубченко С.О., доц. Ліщук-Якимович Х.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Горбаль Н.М.,

П-3 (практичне заняття 3), 2 год.	Комплементарний (спадковий і набутий ангіонабряк): клініка, невідкладна допомога	Причини та етіопатогенез виникнення комплементарного ангіоневротичного набряку. Класифікація клінічних форм. Клінічні симптоми. Методи лікування, невідкладна допомога	Зн-1, Зн-3, Ум-2, Ум-8 К-2,	проф.Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., проф.Костюченко Л.В., ас.Ломіковська М.П., ас.Толох О.О.,
П-4 (практичне заняття 4) 2 год	Анафілактичний шок: клініка, невідкладна допомога	Причини виникнення анафілаксії. Клінічні критерії. Невідкладна допомога.	Зн-3, Ум-3, Ум-8, АВ-1,2, К-7	проф.Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П.
П-5 (практичне заняття 5), 2 год	Гострі стани у хворих на бронхіальну астму: клініка, невідкладна допомога	Класифікація бронхіальної астми. Критерії діагностики бронхіальної астми. Лікування та невідкладна допомога при загостренні бронхіальної астми.	К-1, Зн-7, Ум-3, Ум-8	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С., ас. Головин Р.Р.
П-6 (практичне заняття 6), 2 год.	Лабораторна діагностика: визначення триптази, еозинофільного катіонного білку, базотест	Діагностика ІgЕ-залежних алергічних реакцій. Покази та метод визначення триптази, базотесту. Покази та правила визначення еозинофільного катіонного білка.	Ум-1, 3, 3, Зн-3	проф.Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П.

<p>П-7 (практичне заняття 7) 2 год</p>	<p>Невідкладні стани при прийманні антибіотиків</p>	<p>Види побічних реакцій на антибіотики. Клінічні симптоми алергічних реакцій негайного типу при прийманні антибіотиків. Клінічні симптоми важких алергічних реакцій сповільненого типу при прийманні антибіотиків. Діагностика побічних реакцій на антибіотики. Лікування та невідкладна допомога при невідкладних станах при прийманні антибіотиків.</p>	<p>Зн-2, Ум-3, Ум-8, К-7, АВ-7</p>	<p>проф.Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р.</p>
<p>П-8 (практичне заняття 8) 2 год</p>	<p>Невідкладні стани при застосуванні анестетиків</p>	<p>Види побічних реакцій на антибіотики. Клінічні симптоми алергічних реакцій негайного типу при прийманні місцевих анестетиків. Діагностика побічних реакцій на місцеві анестетики Лікування та невідкладна допомога при невідкладних станах при прийманні місцевих анестетиків.</p>	<p>Зн-7, Ум-3,8. Зн-9, 11, Ум- 9,11</p>	<p>проф.Гаврилюк А.М., проф. Я.Є.Бойко, доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П.</p>
<p>П-9 (практичне заняття 9) 2 год</p>	<p>Анафілаксія на укуси комах</p>	<p>Етіологічні чинники інсектної алергії. Клінічні критерії анафілаксії при укусах комах. Невідкладна допомога при анафілаксії на укуси комах.</p>	<p>К-2, АВ-2, 9, Зн-11 Зн-2, Ум-3, Ум-8,</p>	<p>проф. Я.Є.Бойко, доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Р.Р.Головин</p>

П-10 (практичне заняття 10) 2 год	Невідкладні стани при застосуванні НПЗП	Види побічних реакцій на НПЗП. Клінічні симптоми алергічних реакцій негайного типу при прийманні НПЗП. Клінічні симптоми важких алергічних реакцій сповільненого типу при прийманні НПЗП. Діагностика побічних реакцій на НПЗП. Лікування та невідкладна допомога при невідкладних станах при прийманні НПЗП.	Зн-1, Ум- 1,7, АВ-2, Ум-8, Ум- 20	проф.Гаврилюк А.М., проф. Я.Є.Бойко, доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О., ас. Ломіковська М.П.
СРС-1 (сам. робота 1) 2 год	Імунопатогенез алергічних реакцій негайного типу	Причини виникнення алергічних реакцій негайного типу. Фази алергічної реакції негайного типу.	Зн-1, Ум-3,	проф.Гаврилюк А.М., проф.Бойко Я.Є., проф.Костюченк о Л.В.,
СРС-2 (сам. робота 2) 2 год	Медіатори алергічних реакцій негайного типу	Класифікація медіаторів. Механізм дії медіаторів алергічних реакцій негайного типу.	Зн-1, 2, 3, 3.1, 3.2, 3.3, Ум-1.2, Зн- 6, АВ-7	Проф. Чопяк В.В., проф.Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О.,
СРС-3 (сам. робота 3) 2 год	Види анафілаксії та їх патогенетичні механізми	IgE залежна анафілаксія. Анафілаксія фізичного навантаження. Ідіопатична анафілаксія	Зн-1, Ум-1.1, Ум-1.2, Ум-1.4, Зн-11, Ум- 11	Доц. Зубченко С.О., доц.Ліщук- Якимович Х.О., проф.Костюченк о Л.В., ас.Толох О.С.
СРС-4 (сам. робота 4)	Імунопатогенез комплементарного ангіонабряку	Регуляція роботи калікреїн-кінінової системи. Властивості С1q естерази. Причини	К-17, АВ- 17, Зн-20, Ум-20	Проф. Чопяк В.В., доц.Ліщук- Якимович Х.О.,

2 год		виникнення імунodefіциту за комплементарним типом		проф.Бойко Я.Є., проф.Костюченк о Л.В.
СРС-5 (сам. робота 5) 2 год	Механізм цитотоксичних алергічних реакцій	Причини виникнення цитотоксичних реакцій. Стадії цитотоксичних реакцій. Захворювання, які виникають внаслідок цитотоксичних алергічних реакцій.	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ-7, Ум-9, АВ-9	проф.Бойко Я.Є., проф.Костюченк о Л.В., ас.Ломіковська М.П., ас.Толох О.С.
СРС-6 (сам. робота 6) 2 год	Імунокомплексні алергічні реакції	Причини виникнення імунокомплексних реакцій.. Захворювання, які виникають внаслідок імунокомплексних алергічних реакцій. Сироваткова хвороба: методи діагностики та лікування	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ-7, Ум-3, АВ-9	проф.Бойко Я.Є., проф.Костюченк о Л.В., ас.Ломіковська М.П., ас.Толох О.С.
СРС-7 (сам. робота 7) 2 год	Механізми ІgЕ-незалежного викиду медіаторів.	Гістаміномінолібератори та їх вплив на викид медіаторів тканинними базофілами. Дегрануляція базофілів під впливом фізичних чинників.	Зн-1, Ум-1.1, Ум-1.2, Ум-1.4, Зн-11, Ум- 11	Доц. Зубченко С.О., доц.Ліщук-Якимович Х.О., проф.Костюченк о Л.В., ас.Толох О.С.
СРС-8 (сам. робота 8) 2 год	Алергологічний анамнез хворого з анафілаксією.	Збирання анамнезу для визначення ймовірного контакту з алергеном.	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ-7, Ум-3, АВ-9	проф.Бойко Я.Є., проф.Костюченк о Л.В., ас.Ломіковська М.П., ас.Толох О.С.

СРС-9 (сам. робота 9) 2 год	In vivo діагностика причинних алергенів	Вивчення методик проведення прик тестів, патч тестів, внутрішкірних та провокаційних тестів з підозрюваними алергенами.	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-2,6, АВ- 7, Ум-3, АВ- 9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-10 (сам. робота 10) 2 год	Диференційні ознаки алергічного і спадкового набряку	Вивчення анамнестичних, клінічних, алергологічних та лабораторних ознак ангіонабряку.	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ- 7, Ум-3, АВ- 9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-11 (сам. робота 11) 2 год	Диференційна діагностика анафілактичного шоку і подібних до нього станів	Вивчення анамнестичних, клінічних, алергологічних та лабораторних ознак анафілактичного шоку та інших станів подібних до нього	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ- 7, Ум-3, АВ- 9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-12 (сам. робота 12) 2 год	Диференційна діагностика гострих алергологічних та психогенних станів	Вивчення анамнестичних, клінічних, алергологічних та лабораторних ознак гострих алергологічних та психогенних станів	Ум-1.1, Ум-1.2, Зн-6, АВ- 7, Ум-9, АВ- 9	доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-13 (сам. робота 13) 2 год	Анафілаксія на сперму	Вивчення алергенних молекули які можуть викликати анафілаксію на сперму, їх визначення та невідкладна допомога.	Зн-1, Ум- 1.2, Ум-3, Ум-3, К-7, АВ-7	доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Горбаль Н.М.

СРС-14 (сам. робота 14) 2 год	Вірусні інфекції та анафілаксія	Вірусні інфекції як тригери запуску алергічних реакцій негайного типу. Механізм виникнення та шляхи діагностики та лікування	Зн-1, Ум-1.2, Ум-1, К-9, АВ-2	проф. Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас.Ломіковська М.П.,
СРС-15 (сам. робота 15) 2 год	Перехресні реакції на харчові алергени	Вивчення алергенних молекул, які викликають перехресні реакції. Методи визначення. Клінічні прояви.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-1, К-7, АВ-7	проф. Гаврилюк А.М., доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас.Ломіковська М.П.,
СРС-16 (сам. робота 16) 2 год	Профілактика повторних випадків анафілаксії	Визначення причин виникнення шляхом анамнезу, лабораторних та алергологічних методів діагностики для попередження повторних випадків анафілаксії.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-1, К-7, АВ-7	проф. Костюченко Л.В., доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас.Ломіковська М.П., ас. Личковська Н.Е.
СРС-17 (сам. робота 17) 2 год	Перехресні реакції на інгаляційні алергени	Вивчення алергенних молекул, які викликають перехресні реакції. Методи визначення. Клінічні прояви.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-1, К-7, АВ-7	проф. Костюченко Л.В., доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас.Ломіковська М.П.,
СРС-18 (сам. робота 18) 2 год	Невідкладні стани при застосуванні вакцинальних препаратів	Визначення причин виникнення невідкладних станів, їх діагностика та невідкладна допомога.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-1, К-7, АВ-7	проф. Костюченко Л.В., доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас.Ломіковська М.П., ас. Личковська Н.Е.

СРС-19 (сам. робота 19) 2 год	Анафілаксія на латекс	Вивчення алергенних молекул, які можуть викликати анафілаксію на латекс, їх визначення, клінічні критерії та невідкладна допомога.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-3, Ум-8, К-6, АВ-2	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-20 (сам. робота 20) 2 год	Анафілаксія при контакті з аероалергенами	Вивчення алергенних інгаляційних молекул, які можуть викликати анафілаксію, їх визначення, клінічні критерії та невідкладна допомога.	Зн-1, Ум-1.2, Ум-3, Ум-8, К-6, АВ-2	проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-21 (сам. робота 21) 2 год	Невідкладні стани при оперативних втручаннях	Причини виникнення, клінічні критерії, діагностика та невідкладна допомога при периопераційній анафілаксії.	Зн-1, 3 Ум-1.2, Ум-3, Ум-8, К-6, АВ-2	проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-22 (сам. робота 22) 2 год	Анафілаксія при проведенні шкірного тестування	Клінічні симптоми та невідкладна допомога при проведенні шкірного тестування	Зн-1, Ум-1.2, Ум-3, Ум-8, К-6, АВ-6	доц. Зубченко С.О., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-23 (сам. робота 23) 2 год	Невідкладні стани при застосуванні АІТ	Клінічні симптоми та невідкладна допомога при застосуванні АІТ	Зн-1, Ум-1.2, Ум-3, Ум-8, К-6, АВ-7	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р.
СРС-24 (сам. робота 24) 2 год	Анафілаксія фізичної напруги	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при анафілаксії фізичної напруги	Ум-1.1, Ум-3, Зн-3, АВ-7, Ум-8, АВ-9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р.

СРС-25 (сам. робота 25) 2 год	Анафілаксія під дією холоду	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при анафілаксії під дією холоду	Ум-1.1, Ум-3, Зн-3, АВ-7, Ум-8, АВ-9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р.
СРС-26 (сам. робота 26) 2 год	Гормонально-опосередкована анафілаксія	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при гормонально-опосередкованій анафілаксії	Ум-1.1, Ум-3, Зн-6, АВ-7, Ум-8, АВ-9	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р.
СРС-27 (сам. робота 27) 2 год	Ідіопатична анафілаксія	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при ідіопатичній анафілаксії	Ум-1.1, Ум-3, Зн-6, АВ-7, Ум-8, АВ-9	дпро. Костюченко Л.В. доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. доц. Потьомкіна Г.О. ас. Головин Р.Р.
СРС-28 (сам. робота 28) 2 год	Анафілаксія у хворих на мастоцитоз	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при анафілаксії у хворих на мастоцитоз	Ум-1.1, Ум-3, Зн-6, АВ-7, Ум-8, АВ-9	дпро. Костюченко Л.В. доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас. Головин Р.Р.
СРС-29 (сам. робота 29) 2 год	Історія вивчення гострих станів в алергології	Перша класифікація алергічних реакцій за Джеллом і Кумбсом (1963 р.), її оновлені версії Артуром Ройтом (1980 р.), Георгієм Дранніком (1990 р.)	Зн-1, Ум-2, К-2,	проф. Чопяк В.В. доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О.
СРС-30 (сам. робота 30) 2 год	Імунопатогенез алергічних хвороб	Причини виникнення алергічних реакцій Класифікація алергічних реакцій та механізми їх виникнення.	К-2, АВ-2, 9, Зн-11	проф. Чопяк В.В. проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О.

СРС-31 (сам. робота 31) 2 год	Етіологія алергічних та неалергічних реакцій	Причини виникнення алергічних реакцій. Класифікація істинних алергенів. Причини виникнення неалергічних реакцій.	К-2, АВ-2, 9, Зн-11	проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П.
СРС-32 (сам. робота 32) 2 год	Диференційна діагностика гострих невідкладних станів	Вивчення анамнестичних, клінічних, алергологічних та лабораторних ознак гострих невідкладних станів	Ум-1.2, Зн-6, АВ- 7, Ум-9, АВ- 9	доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О. ас. Ломіковська М.П., ас. Толох О.С. ас. Головин Р.Р.
СРС-33 (сам. робота 33) 2 год	Молекулярна діагностика харчових молекул анафілаксії	Класифікація харчових алергенів. Вивчення методів діагностики молекул харчової анафілаксії.	Ум-1.1., АВ-2, 9, Зн- 11 Ум-3, АВ-9	проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О ас. Ломіковська М.П.
СРС-34 (сам. робота 34) 2 год	Молекулярна діагностика інгаляційних молекул анафілаксії	Класифікація інгаляційних алергенів. Вивчення методів діагностики інгаляційних молекул анафілаксії	Ум-1.1., АВ-2, 9, Зн- 11 Ум-3, АВ-9	проф. Гаврилюк А.М. доц. Зубченко С.О., доц. Потьомкіна Г.О ас. Ломіковська М.П.
СРС-35 (сам. робота 35) 2 год	Анафілаксія на продукти харчування	Клінічні симптоми, методи діагностики та невідкладна допомога при харчовій анафілаксії	Ум-1.1, Ум-3, Зн-6, АВ- 7, Ум-8, АВ- 7	доц. Зубченко С.О., ас. Ломіковська М.П. ас. Головин Р.Р. ас. Толох О.С.

Система організації занять			Зн-1,8, Ум-8,11,14, Зн-17	проф.Чопяк В.В., проф.Гаврилюк А.М., доц.Потьомкіна Г.О., доц. Зубченко С.О., доц.Ліщук-Якимович Х.О., ас.Ломіковська М.П., ас.Толох О.О., ас.Личковська Н.Е.
----------------------------	--	--	---------------------------------	--

– за джерелами знань: методів вербальної передачі і слухового сприйняття учбової інформації (пояснення, лекція, бесіда, дискусія); методи наочної передачі та зорового сприйняття учбової інформації (показ і демонстрація слайдів, відеозаписів; фотокаталоги, таблиці, малюнки, вивчення літературних та інших джерел учбової інформації; застосування наочних засобів навчання); методи

передачі учбової інформації за допомогою практичних, трудових дій і тактильного її сприйняття (тренувальні завдання та творчі вправи, огляд тематичних хворих, опанування практичних навичок).

– за логікою навчального процесу: аналітичний (визначення загального стану хворого та основних ознак хвороби), синтетичний (з'ясування взаємозв'язку основних ознак захворювань, визначення оптимальних заходів щодо діагностики, лікування та профілактики), їх поєднання – аналітико-синтетичний, а також індуктивний метод, дедуктивний, їх поєднання – традиційний метод;

– за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Використання інтерактивних методів

- метод клінічних кейсів,
- проблемно-орієнтований метод,
- метод індивідуальних навчально-дослідних та практичних завдань,
- метод конкурентних груп,
- метод тренінгових технологій,
- метод «ділової гри»,
- метод «мозкового штурму»,
- метод проведення конференцій із застосуванням інтерактивних, міждисциплінарних та інформаційно-комп'ютерних технологій

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою			
Код результату навчання	Код виду заняття	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
Методи контролю			
Зн-1, Ум-1, Зн-2, Ум-2, Зн-3, Ум-3, Зн-4, Ум-4, Зн-5, Ум-5, Зн-6, Ум-6, Зн-10, Ум-10, Зн-14, Ум-14	Л-1, Л-2, Л-3	Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів (СРС), в організації якої значну роль мають консультації викладачів. Тематичні плани практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, які входять до складу змісту програми.	
Зн-1, Ум-1.1, Ум-1.2, Ум-1.5, Ум-1.7, Ум-1.8, К-1, АВ-1, Зн-2, Ум-2, Зн-3, Ум-3, Зн-4, Ум-4, Зн-5, Ум-5.1, Ум-5.2, Зн-6, Ум-6, Зн-7, Ум-7, Зн-9, Ум-9, Зн-10, Ум-10.1, Зн-11,	П-1, П-2, П-3, П-4, П-5, П-6, П-7, П-8, П-9, П-10, П-11, П-12, П-13, П-14, П-15, П-16, П-17, П-18, П-19, П-20	Практичні заняття є клінічними, спрямовані на контроль засвоєння теоретичного матеріалу й формування практичних вмінь та навичок, а також уміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань, проводяться на клінічних базах кафедри. Рівень знань перевіряється за допомогою тестового контролю (вхідного та вихідного рівня знань) і визначення ступеня готовності студентів до заняття. Викладач визначає мету заняття та створює позитивну пізнавальну мотивацію; відповідає на запитання студентів, які виникли під час СРС за темою заняття, бере участь у практичній роботі студента. Викладач із студентами здійснюють аналіз амбулаторних та вакцинальних карт, історій хвороби пацієнтів, обхід хворих.	Критерії оцінювання Оцінка «відмінно» - виставляється у випадку, коли студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А (з бази даних «Крок-2»), коли студент правильно та повно

<p>Ум-11. 1 Зн-14, Ум- 14, 17, 20</p>	<p>Контроль основного етапу заняття проводиться шляхом оцінки виконання студентом практичних навичок, вміння розв'язувати типові ситуаційні завдання. Викладач обговорює і дає пояснення, підкреслює особливості надання допомоги дорослим та дітям при невідкладних алергологічних станах.</p> <p>Окрім того практичні заняття передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планування обстеження хворого чи дитини; - інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень; - надання екстреної медичної допомоги; - вирішення ситуаційних задач; - ведення медичної документації. <p>оцінки засвоєння студентом теми йому пропонується дати відповідь на ситуаційні задачі.</p> <p>Викладач підводить підсумки заняття, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.</p>	<p>виконав домашнє завдання; в ході опитування дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей ; демонструє вільне володіння практичним и навичками.</p>
---	--	--

Тривалість одного практичного заняття теми та з урахуванням нормативів тижневого аудиторного навантаження складає 2,0 академічні години.

Оцінка «добре»
Виставляється за умови, коли Студент Правильно відповів на 70-89% тестів, з Окремими Помилками Виконав Домашнє завдання; при Опитуванні відповіді на Питання Викладає правильно, послідовно, але вони не є вичерпними, на Додаткові Питання Студент відповідає без Суттєвих помилок; добре Володіє Практичними навичками Окремими Неточностями аналізує та Застосовує отримані при Обстеженні Хворого результати для вирішення практичних завдань; правильно визначає групи пацієнтів з ризиком розвитку гострих алергічних станів.

			<p>; призначає в цілому правильно лікування при гострих алергологічних станах, але може припускатися окремих несуттєвих помилок, які виправляє самостійно; демонструє добрі знання та навички з надання невідкладної допомоги; з окремими неточностями вирішує ситуаційну задачу.</p> <p>Оцінка «незадовільно » виставляється у випадках, коли - студент правильно відповів лише на 50% тестів. Студент може відпрацювати пропущені теми або перекладати їх на позитивну оцінку викладачу під час його консультацій (індивідуальної роботи зі студентами) не більше 3-х разів під час вивчення модулю, тим самим набрати кількість балів, не меншу за мінімальну, щоб бути допущеним до заліку.</p>
Поточна навчальна діяльність			

	<p>Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою.</p> <p><i>Теоретичних знань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – тестування письмове, – індивідуальне опитування, співбесіда, – структуровані за змістом письмові роботи. <p><i>Практичних навичок та умінь:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни; – аналіз лабораторних та інструментальних досліджень; – виконання медичних маніпуляцій; – надання допомоги при невідкладних станах. <p>Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.</p> <p>На всіх практичних заняттях: не відповідає на 10-15 тестів (тести за темою заняття, формат А) знання яких необхідні для розуміння поточної теми, навичок відповідно до теми практичного заняття.</p> <p>Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.</p>	<p>Оцінка результатів тестування проводиться на даному занятті</p>
Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Проводиться по завершенню вивчення блоку відповідних тем на останньому занятті у вигляді заліку. Участь у роботі впродовж семестру – 60%/40% за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування

<p>Підсумковий залік за семестр</p>	<p>це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті. Семестровий залік проводиться у письмовій формі, відповідно до розкладу. Залік триває 2 академічні години і здійснюється за таким регламентом. 1 етап - Тестовий контроль – 10 тестових завдань, проводиться протягом 30 хв. Максимальна кількість балів – 10 (1 бал за 1 правильну відповідь). Мінімальним критерієм успішного складання тестового контролю є результат 50% правильних відповідей (5 тестів). 2 етап – відповіді на 3 запитання для контролю (мінімальна кількість балів за одне запитання – 15) 3 етап - Вирішення комплексної ситуаційної задачі, що включає визначення попереднього клінічного діагнозу, інтерпретацію даних лабораторних досліджень, визначення терапевтичної тактики, призначення лікування. Проводиться протягом 30 хв. Максимальна кількість балів – 25 за одну задачу.</p>	<p>Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні предмету (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами заліку – 80 балів (40%). Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні заліку становить 80. Мінімальна кількість балів при складанні заліку - не менше 50.</p>
<p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 72 бали.</p>		
<p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p>		
<p>Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.</p>		

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об’єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

9. Політика курсу

Вказуються політики академічної доброчесності, специфічні політики програми, що мають значення для курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог до студента при вивченні дисципліни «Сучасні аспекти вакцинології» та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Студентам пояснюються цінність набуття нових знань, академічні норми, яких необхідно дотримуватися, чому вони важливі, що таке академічна доброчесність, які її цінності та функції, як студенти своїми діями можуть долучитися до її розбудови; пояснюються сутність, особливості та причини неприпустимості академічного плагіату, заохочують здобувачів вищої освіти самостійно виконувати навчальні завдання, коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика навчальної дисципліни полягає:

в обов'язковому дотриманні академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використань ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку клінічної бази кафедри, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

перескладання тем та відпрацювання пропущених занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання
- перескладання теми заняття, за яке студент отримав негативну оцінку, проводиться у зручній для викладача та студента час поза заняттями, максимальна оцінка - «добре»
- перескладання теми підчас поточного навчання та підсумкового контролю з метою підвищення оцінки не допускається

10. Література

Основна

Підручники, посібники:

1. Дитяча імунологія (підручник) під редакцією проф. Чернишової Л.І., Волохи А.П./ Київ: Медицина. -2013.-719с.
2. Лекції з клінічної імунології для практичних лікарів (частина друга) під ред. проф. Чоп'як В.В. / Львів.- Видавництво ЛНМУ ім. Данила Галицького.-2015.-622 с.
3. Чоп'як В., Потьомкіна Г., Гаврилюк А., Ліщук-Якимович Х., Головин Р., Толох О. Клінічна імунологія та алергологія (посібник для проведення практичних занять).- Львів.-Видавець Тетюк Т.В.-2015.-207 с.
4. Choryak V., Lishchuk-Yakymovych K., Hayevska V. Clinical immunology and allergology (The Textbook for the 5th year Students)).-Lviv.-Publisher T.Tetiuk -2015.-256 s.
5. Чоп'як В., Потьомкіна Г., Бабаджан В., Ломіковська М., Толстяк Я. Клінічна імунологія та алергологія (посібник для проведення практичних занять для студентів стоматологічного факультету).-Львів.-Видавець Тетюк Т.В.-2015.-184 с.

6. В.В.Чоп'як, Г.О.Потьомкіна «Специфічна імунопрофілактика сьогодні і завтра». – Львів:В-во ДНМУ імені Данила Галицького. – 2011. – 90 с.
7. Чоп'як В.В., Г.О.Потьомкіна, А.М.Гаврилюк, Х.О.Ліщук-Якимович, О.С.Толох, Р.Р.Головин Клінічна імунологія та алергологія (посібник для практичних занять). К.:ВСВ «Медицина».- 2017. – 223 с.
8. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О., Ломіковська М.П, Зубченко С.О. « Медикаментозна алергія: імунопатогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика». – Львів: «НеоДрук», - 2020.-106 с.

Додаткова Навчальна

1. Лаповець Л.Є., Луцик Б.Д., Лебедь Г.Б., Акімова В.М., Зубченко С.О. Посібник з лабораторної імунології / Львів.- 2014.-289
2. Казмирчук В.Е., Ковальчук Л.В., Мальцев Д.В. «Клиническая иммунология и аллергология» - Киев: Феникс. -2009, -522 с.
3. Чоп'як В.В. «Доказова імунопрофілактика та імунотерапія». – Львів: в-во «Апріорі». – 2013. – 336.с.
4. Рабсон А. Основы медицинской иммунологии: пер. а англ. М: Мир,- 2016, - 319 с.
5. Golab J., Jakobisiak M., Lasek W., Stoklosa T. Immunologia/Warszawa:Wydawnictwo naukowe PWN.-2014.-511 s.
6. Kokot F., Kokot S. Badania laboratoryjne (zakres norm I interpretacja)/ Warszawa:Wydawnictwo lekarskie PZWL.-2015.-280 s.
7. Neumeister B., Besental I., Liebich H. Diagnostyka laboratoryjna/ Wroclaw Wydawnictwo Medyczne Urban and Partner.-2013.-820 s.
8. Golab J., Jakobisiak M., Lasek W., Stoklosa T. Immunologia/Warszawa:Wydawnictwo naukowe PWN.- 2017.-497 s.

Методична

1. Lasek W. Immunologia (repetitorium)/ Warszawa:Wydawnictwo naukowe PWN.-2014.-193 s.
2. Чоп'як В.В., Потьомкіна Г.О., Гаврилюк А.М., Ліщук-Якимович Х.О., Костюченко Л.В., Бойко Я.Є., Зубченко С.О., Ломіковська М.П. Методична розробка циклу спеціалізації «Дитяча імунологія» (семінарські та практичні заняття у трьох частинах).-Львів.- Підрозділ оперативного друку ЛНМУ ім. Данила Галицького.-2015.-331 с.
3. Методична розробка циклу тематичного удосконалення «Молекулярна імунологія та алергологія» / Чоп'як В.В., Зубченко С.О., Пшенична І.В., Ломіковська М.П. // В-во «НеоДрук», Львів. – 2018. – 134 с.

Інтернет-ресурс: наказ МОЗ України по наданню невідкладної допомоги при медикаментозній алергії та анафілаксії дивіться за посиланнями https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/images/dodatki/2015_916_MA/2015_916_YKPMD_MA.pdf

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
2. Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
3. Варіанти тестових питань та завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми.
4. Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем.
5. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового контролю.

Матеріально-технічне забезпечення

1. Комп'ютери
2. Проекційна техніка (фоліограф, проектор)
3. Сучасна діагностична апаратура
 - мікроскоп
 - набір апаратури для проведення імуноферментного аналізу (спектрофотометр, промиваючий пристрій, термостат, комплект автоматичних мікродозаторів)
 - проточний цитофлюориметр у комплекті з комп'ютером і принтером
 - біохімічний аналізатор у комплекті з комп'ютером і принтером
 - ламінарно-поточкова шафа
 - центрифуга
 - спірограф
4. Сучасна лікувальна апаратура

12. Додаткова інформація

Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять; посилання на сторінки веб-сайту/ кафедри, тощо

Додатки

Список 1

Лабораторні та інструментальні дослідження імунокомпрометованих осіб (за клінічними показами)

Загальні лабораторні :

- 1) загальний аналіз крові
- 2) загальний аналіз сечі і цитологія сечі
- 3) загальний аналіз калу
- 4) посів калу
- 5) визначення показників гемостазу
- 6) протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн, гомоцистеїн

Спеціальні лабораторні:

- 1) оцінка фагоцитуючих клітин
- 2) дослідження системи комплементу
- 3) визначення рівнів імуноглобулінів А, М, G, E
- 4) визначення рівня циркулюючих імунних комплексів
- 5) визначення кількості лімфоцитів, їх субпопуляцій, їх активізаційні маркери (проточна цитометрія; імунофлюоресцентна ідентифікація окремих

- популяцій та субпопуляцій
- 6) алергологічні дослідження (прік-тести; in vitro діагностика загального та специфічних IgE до екстрактів та молекул)
- 7) дослідження рівня антинуклеарних антитіл, рівня специфічних аутоантитіл
- 8) серологічні реакції при інфекційних хворобах
- 9) молекулярно-генетичні та генетичні дослідження
- 10) цитоморфологічне дослідження матеріалу, отриманого при пункції чи біопсії органів імунної системи, шкіри, слизових, паренхіматозних органів
- 11) дослідження носового секрету і харкотиння

Інструментальні(за показами)

- 1) Спірометрія та FeNO
- 2) рентгенограма навколоносових пазух, органів грудної клітки, конвенційна рентгенографія
- 3) УЗД – органів імунної системи та інших внутрішніх органів
- 4) рентгегнівська комп'ютерна томографія
- 5) магнітно-резонансна томографія
- 6) позитронно-емісійна томографія
- 7) капіляроскопія
- 8) доплерографія судинної системи

Список 2.

Групи імунокомпроментованих осіб та пацієнтів

Фізіологічна група:

- 1) діти до 18 років
- 2) вагітні
- 3) старші 65 років

Група здорових осіб за умов тривалого впливу негативних факторів:

- 1) ксенобіотиків
- 2) радіації
- 3) паління
- 4) температурних коливань
- 5) порушеного харчування
- 6) водного балансу
- 7) фізичного навантаження тощо

Група пацієнтів:

- 1) імунодефіцити (первнні, вторинні)

- 2) саркоїдоз
- 3) алергічні хвороби
- 4) органоспецифічні аутоімунні хвороби (органів кровотворення, органів травлення, дихальної, серцево-судинної, видільної, ендокринної, нервової систем, репродуктивної); системні аутоімунні хвороби
- 5) імунопроліферативні хвороби
- 6) онкологічні
- 7) після трансплантації
- 8) після спленектомії, тимектомії

3. ЕКСТРЕНА (НЕВІДКЛАДНА) ДОПОМОГА ПРИ АНАФІЛАКСІЇ

У пацієнтів з анафілаксією слід негайно оцінити функціонування дихальних шляхів, дихання, кровообігу. Смерть настає в результаті ураження верхніх дихальних шляхів, нижніх дихальних шляхів та / або внаслідок серцево-судинних порушень. Рекомендується перша лінія лікування з епінефрином внутрішньом'язово. При зупинці серця має бути негайно призначена серцево-легенева реанімація.

Перша лінія лікування. Епінефрин. Епінефрин впливає на альфа-1-рецептори і викликає звуження периферичних судин, тим самим спричиняє реверсію гіпотензії та набряку слизової оболонки, посилюючи частоту і силу серцевих скорочень, що потенційно може врятувати життя пацієнта, і тому епінефрин повинен вводиться усім пацієнтам з анафілаксією, а також пацієнтам з клінічними ознаками, які можуть перерости в анафілаксію. Не існує абсолютних протипоказань до лікування епінефрином у пацієнтів з анафілаксією; ризики переважають у літніх людей і пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями. Епінефрин слід вводити внутрішньом'язово в середину зовнішньої частини стегна. Введення епінефрину внутрішньом'язово має хороший профіль безпеки, хоча пацієнти можуть відчувати тимчасову блідість, серцебиття і головний біль. Епінефрин внутрішньом'язово (1 мг/мл) слід вводити в дозі 0,01 мл/кг маси тіла до максимальної сумарної дози 0,5 мл. При використанні аутоін'єктора з епінефрином, пацієнти вагою від 7,5 кг до 25 кг повинні отримати 0,15 мг; 25-30 кг – 0,3 мг. Доза може бути повторена принаймні після 5-хвилинного інтервалу. На пацієнтів, яким необхідна повторна внутрішньом'язова доза епінефрину, добре діє внутрішньовенне вливання епінефрину. Вливання епінефрину повинно бути обмежене тими пацієнтами, які не можуть бути стабілізовані за допомогою повторних доз епінефрину внутрішньом'язово. Вливання повинно здійснюватися лікарями у відділеннях інтенсивної терапії, лікарями-анестезіологами тощо. Введення епінефрину внутрішньовенно у пацієнтів з нормальним кровообігом може призвести до небезпечних для життя гіпертонії, ішемії міокарда і аритмій. Пацієнти, яким вводять епінефрин внутрішньовенно, повинні перебувати під наглядом з ЕКГ і пульсоксиметром. При стридорі від набряку гортані, розпилений епінефрин (2-5 мл, 1 мг/мл) може бути використаний на додаток до епінефрину

внутрішньом'язово. У випадку неадекватної реакції на дві або більше дози епінефрину внутрішньом'язово, його можна вводити у вигляді вливання (інфузії) у відділенні невідкладної допомоги, інтенсивної терапії, у супроводі лікарів, з відповідним кардіомоніторингом.

Друга лінія лікування. Видалення тригера і виклик допомоги. Ймовірний тригер анафілаксії повинен бути негайно вилучений, якщо це можливо. Слід викликати службу швидкої медичної допомоги або реанімаційну бригаду з лікарні. **Поза пацієнта.** Пацієнтів з анафілаксією слід покласти на спину з піднятими нижніми кінцівками, якщо вони виявляють нестабільність кровообігу, перевести у позицію «сидячи» пацієнтів, якщо вони виявляють дихальну недостатність, або у рятівне положення на боці, якщо пацієнт втратив свідомість. **Кисень.** Всім пацієнтам з анафілаксією слід вводити високу концентрацію кисню через маску до 6-8 літрів за хвилину. **Інфузійна підтримка.** Внутрішньовенні рідини повинні бути введені пацієнтам із серцево-судинною нестабільністю. Рідини, які слід обирати в даному випадку, це електроліти, і вони повинні бути введені у болюсах 20 мл/кг (5-10 мл/кг в перші 5-10 хвилин дорослому; 10 мл/кг дитині). **Інгаляційні бета-2-агоністи короткої дії.** Інгаляційні бета-2-агоністи короткої дії можуть бути додатково введені для полегшення симптомів бронхоспазму у пацієнтів з анафілаксією. Хоча епінефрин внутрішньом'язово входить до першої лінії лікування в екстрених ситуаціях, але в контрольованих умовах в лікарні у присутності медичних співробітників, які мають досвід з лікування анафілаксії (наприклад, пероральний провокаційний тест в клініці алергії), незначні хрипи можуть спочатку лікуватися інгаляційними бета-2-агоністами короткої дії. Епінефрин внутрішньом'язово слід вводити, якщо реакції немає протягом 5 хвилин.

Третя лінія лікування. Блокатори H1- та H2-гістамінових рецепторів. Системні антигістамінні засоби зазвичай використовуються при анафілаксії, але були відзначені тільки як такі, що полегшують шкірні симптоми в дослідженнях, в яких лише невелика частина учасників страждала від анафілаксії. Поєднання блокаторів H1- та H2-гістамінових рецепторів системної дії може надавати додаткові переваги над системними блокаторами H1- гістамінових рецепторів у полегшенні деяких шкірних симптомів у пацієнтів, які страждають від гострої алергічної реакції. Існують задокументовані випадки, коли внутрішньовенне введення антигістамінних засобів призводило до гіпотонії, що може бути пов'язано зі швидкістю введення. Антигістамінні засоби можливо призначати пацієнту з анафілаксією при стабільності гемодинаміки. Переважно потрібно використовувати блокатори H1-гістамінових рецепторів II покоління. **Глюкокортикостероїди.** ГКС широко використовуються при анафілаксії і, як вважається, можуть запобігти затяжним симптомам анафілаксії, особливо у пацієнтів з супутньою астмою, а також з двофазною реакцією (хоча це ще не було доведено, і вони мають повільний початок дії). Парентеральне введення ГКС може бути призначене, як тільки були проведені перша і друга лінії лікування. **Глюкагон.** Парентеральне введення глюкагону може бути корисним при лікуванні пацієнтів з анафілаксією, які не реагують на епінефрин, особливо для тих, хто приймає бета-блокатори. **Моніторинг та виписка.** Пацієнтів, які

виявляли дихальну недостатність, слід ретельно оглядати принаймні 6-8 годин; пацієнтів, які виявляли нестабільність кровообігу, слід оглядати протягом 12-24 годин в відділенні реанімації з наступним переводом до відділення алергології. Перед випискою слід оцінити ризик майбутніх реакцій. Аутоін'єктор з епінефрином має бути призначений для осіб, які піддаються ризику рецидиву. Пацієнтів слід забезпечити випискою з рекомендаціями, включаючи заходи щодо уникнення алергену (якщо це можливо) та інструкцією щодо застосування аутоін'єктора з епінефрином. Слід організувати диспансерний огляд, а також надати контактну інформацію групи підтримки пацієнтів.

План ведення пацієнта при анафілаксії повинен охоплювати: 1) рекомендації з приводу уникнення алергену; 2) контактні дані для отримання рекомендацій; 3) план надзвичайних дій при анафілаксії з усіма можливими симптомами і вказівками, як реагувати на кожен із них.

Приклад індивідуального плану надзвичайних дій при анафілаксії

1. негайно введіть епінефрин з аутоін'єктора за будь-якої з таких обставин:
 - Ви вважаєте, що у Вас виникла анафілактична реакція
 - Ваше горло стиснуто **або** Ви відчуваєте хрип або свист у грудях **або** Вам важко дихати
 - Ви відчуваєте слабкість **або** відчуваєте, що Ви ось-ось знепритомнієте
 - У Вас є серйозні шлунково-кишкові симптоми (наприклад, спастичний біль у животі, блювота) **а також** раптові шкірні симптоми (наприклад, кропив'янка, свербіж, набряк губ або язика)
2. Викличте невідкладну медичну допомогу
3. Якщо Ви не відчуєте слабкості, сядьте; якщо Ви відчуваєте, що зараз знепритомнієте – ляжте і тримайте ноги піднятими до грудей
4. Якщо Ви відчуваєте набряк обличчя або свербіж, прийміть через рот антигістамінний препарат
5. Через 5 хвилин, якщо порушення дихання не зникли або посилилися, якщо Ви досі відчуваєте слабкість, Ви можете використовувати другий аутоін'єктор з епінефрином

Показання для призначення аутоін'єктора з епінефрином

Існує шість абсолютних показань до призначення аутоін'єктора з епінефрином: 1) анафілаксія, пов'язана з їжею, ліками, латексом, аероалергенами; 2) анафілаксія, викликана фізичним навантаженням; 3) ідіопатична анафілаксія; 4) супутня нестабільна астма з харчовою алергією; 5) алергія на отрути комах у дорослих пацієнтів із системними реакціями (якщо їм не вводять підшкірної імунотерапії алергенами з отрути комах), у дітей з іншими системними реакціями, окрім шкірних; 6) порушення мастоцитів та інші попередні системні реакції (інсектна алергія).

Навчання пацієнтів має охоплювати: специфічні стратегії уникнення алергену в домашніх умовах, в соціальному середовищі і під час подорожей; розпізнавання симптомів і попереджувачих сигналів; інформацію з приводу того, коли і як вводити ін'єкції епінефрину самостійно, а також інші заходи, необхідні для лікування реакції (наприклад, виклик допомоги). Інструктаж пацієнта

повинен акцентувати увагу на необхідності постійно носити з собою аутоін'єктор з епінефрином, якщо такий було призначено.

Список 4 (медичні маніпуляції):

- 1) огляд
- 2) проводити шкірні проби
- 3) проводити введення лікарських речовин (підшкірно, внутрішньошкірно, дом'язово, внутрішньоенно)
- 4) вміти використовувати епінефрин (епіпен) в гострих станах
- 5) надавати невідкладну допомогу пацієнтам з гострими алергологічними реакціями
- 6) проводити серцево-легеневу реанімацію.

**Укладачі силябуса Зубченко С.О., к.мед.н., доцент,
Ломіковська М.П., к.мед.н., асистент
(Прізвище, ініціали, вчений ступінь, звання)**

підпис

**Завідувач кафедри Чоляк В.В., д.мед.н., професор
(Прізвище, ініціали, вчений ступінь, звання)**

підпис